

[Fr. Kristiansen.]

me i Vanskeligheder paa Grund af disse Udlaan, haaber jeg, der ikke er Grund til at nære Betænkkelighed herved. Paa anden Vis kan det siges at være heldigt, at Laanvirkomheden bliver privat, da vi saa kan blive fri for de Standsninger i Grundforbedringsarbejdet, som af og til er indtraadt, fordi de bevilgede Midler var opbrugt og der ikke var gennemført en ny Lov. Hvis der da ellers er Evne og Vilje i disse Pengeinstitutter til at give Laan, synes jeg, vi kan hilse denne Bestemmelse med Tilfredshed.

At Loven nu kan gennemføres med alle fire Partiers Tilslutning, hilser jeg med Glæde, og jeg skal med disse Bemærkninger paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Fremme.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg takker for den enstemmige Tilslutning til Lovforslaget og skal kun knytte nogle faa Bemærkninger til de faldne Udtalelser.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Kr. Johansen) spurgte, om de sagkyndiges Ansvar ogsaa kan komme til at omfatte det Tilfælde, at en Landmand, som har faaet et saadant Laan, efter et Par Aars Forløb ikke kan klare sine Forpligtelser. Saa vidt vil Ansvaret naturligvis ikke kunne strække sig. I Lovforslagets §§ 4 og 8 staar nøjagtigt angivet den tilsynsførendes Pligt og Ansvar. Der er naturligvis for det første det faglige Tilsyn med, at Arbejdet gennemføres forsvarligt, og dernæst — som det staar anført i § 8, Stk. 1 —, at Grundforbedringsarbejdet udføres forsvarligt i Overensstemmelse med den godkendte Plan. Dette er fastslaet, fordi det er nødvendigt over for Udvalget, over for Landmanden og over for de andre Kreditorer. Derimod er Udvalget selvfølgelig ansvarligt for, at Ejendommens Værdiforøgelse gennem den planlagte Grundforbedring fuldt ud dækker det Beløb, der er medgaaet dertil.

Det ærede 12te Medlem for 5te Kreds (Jens Høyer) henstillede, om man ikke kunde spare det nye Medlem i Udvalget. Det kunde vi naturligvis godt, hvis man udelukkende vilde betragte Sagen fra et Besparelsessynspunkt, men man maa gøre sig klart, at der her gives Tilladelse til Indførelse af en ny Prioritet foran de andre Prioriteter, uden at der ydes Tilskud, og paa den Maade bliver der et større Beløb skudt ind foran de andre Prioriteter end tidligere, da man kunde faa Statslaan med

Tilskud. Jeg mener derfor, at man bør tage det Hensyn til de tidligere Prioritets-havere, at de er med i Bedømmelsen af, om det nu ogsaa er forsvarligt. Det er Aarsagen til, at der foreslaas et nyt Medlem i Udvalget, og man har da ogsaa fra alle Sider i Folketinget været enig med mig herom.

Det ærede Medlem foreslog saa, at man burde lade Staten betale en Del af Tilsynet. Hertil vil jeg bemærke, at jeg synes, man maa søge at sondre imellem, om der fra Statens Side ydes Tilskud eller ikke. Det maa man gøre paa den Maade, at man, naar der ydes Tilskud, siger, at det er et Tilskud, og det er det, der sker i Lovforslagets § 10; ellers bør den Mand, som skal have Fordelen af Arbejdet, selv betale, hvad det koster. Mener Staten, at den har Interesse i et saadant Arbejde og vil give et Tilskud, maa det fremgaa klart og tydeligt, at det er et Tilskud. Derfor mener jeg ogsaa, at man bør gaa bort fra de billige Statslaan, som indeholder et fordækt Statstilskud. Det er ikke rimeligt, at man har en Ordning, hvorefter der tilsyneladende ikke gives Tilskud, men som i Virkeligheden indeholder et Tilskud. Jeg mener ikke, det er rigtigt at gaa helt bort fra Tilskud; under visse Forhold bør der kunne gives Tilskud, og derfor stilles der Forslag om de 4 Mill. Kr. Men det maa fremgaa, at det er et Tilskud, at det ikke er noget, de paagældende faar paa anden Maade.

Det ærede 8de Medlem for 5te Kreds (S. Rasmussen) var meget taknemmelig for Lovforslaget, som det var forelagt — han erkendte, at han i sin Tid havde været noget betænkelig ved det, man her var slaaet ind paa —, og det er jeg naturligvis glad for, for jeg hører til dem, der har været de første til at tale om, at det var rimeligt at gaa ind paa denne Ordning. Jeg er enig med det ærede Medlem om, at der er opnaaet betydelige Fremskridt, og at de naturligvis har været lettere at gennemføre, efter at vi har faaet højere Kornpriser, end dengang vi havde lavere Priser; naar vi har lavere Kornpriser, er det klart, det er vanskeligere at faa Omkostningerne ved saadant Arbejde dækket gennem Værdiforøgelsen, end det er i Øjeblikket. Det ærede Medlem vilde ogsaa takke, fordi Laantagerne nu er blevet friere stillet end tidligere. Ja, det hænger sammen med, at naar der optages private Laan, bør Staten selvfølgelig ikke kunne stille de Krav, som den maa kunne stille, naar der er Tale om Statslaan, hvori der i Virkeligheden er indgaaet et Statstilskud.